

33.0304 בדיקה וחקירת מצ"ח

החלטה בדבר עריכת בדיקה וקביעת קצין בודק

אימתי נערכת בדיקה

תוקף סעיף 1 מה- 15 במארס 92

1. במקרים המפורטים להלן תיערך בדיקה:

א. כאשר קצין שיפוט בכיר מקבל תלונה אשר אינה נתונה לדין משמעתי או כאשר קצין שיפוט בכיר קיבל תלונה, אשר הוא אומנם מוסמך לדון בה בדין משמעתי, אך הוא מחליט להעביר דין הנאשם לבית דין צבאי.

ב. כאשר נאשם שהועמד לדין משמעתי בפני קצין שיפוט בכיר, שלא לפי בקשתו, מבקש כי התלונה תועבר לבית דין צבאי.

ג. כאשר פרקליט צבאי הורה על עריכתה של בדיקה, בין בעקבות קבלת תלונה ובין בעת ובעונה אחת עם הודעתו למפקדו של החייל, כי החייל עבר עבירה וכי יש להגיש נגדו תלונה.

ד. כאשר יש לערוך בדיקה בקשר לחוסר אפסנייה, בהתאם לפ"מ [52.0301](#).

ה. בכל מקרה של אובדן מסמך בסיווג "סודי ביותר", אלא אם כן לדעת רמ"ח ביטחון המידע באמ"ן או קצין ביטחון המידע הפיקודי או החילי או קצין ביטחון המידע של מז"י אין המקרה מחייב מינוי קצין בודק.

ו. בכל מקרה של אובדן כתבי סתר או ציוד הצפנה או הסתרה, שסיווגם "סודי ביותר"; במקרה זה לא ימונה הקצין הבודק, אלא לאחר תיאום עם רע"ן ביטחון מערכות המידע במפקדת חיל הקשר והתקשוב, לקביעת סדרים לאבטחת ידיעות מסווגות העשויות להתגלות במהלך הבדיקה.

תוקף סעיף משנה ז מה- 8 בדצמבר 2004

ז. במקרה של אירוע בו נגרם נזק לצה"ל או לגורם אזרחי, בהתאם לפ"מ [33.0144](#).

העברת הפנייה והודעה לפרקליט צבאי

תוקף סעיף 2 מיום 25 במאי 2011

2. בכל אחד מהמקרים המפורטים בסעיף 1 סעיפי משנה א עד ג לעיל, תימסר הודעה מיידית, בכתב, לפרקליט הצבאי של המחוז השיפוטי הרלוונטי או לפרקליט הנושאי (פרקליט לתפקידים מיוחדים, פרקליט לעניינים מבצעיים, פרקליט עריקים, רת"ח תעבורה).

3. הבדיקה תיערך על ידי קצין בודק.

מי רשאי לשמש קצין בודק

4. אלה רשאים לשמש קצין בודק:

א. קצין שיפוט בכיר שקיבל תלונה על עבירה.

ב. קצין שנתמנה בכתב על ידי קצין שיפוט בכיר, שקיבל תלונה על עבירה.

ג. שוטר צבאי, אשר הוסמך בכתב הסמכה על ידי הפרקליט הצבאי הראשי לערוך בדיקות דרך קבע או במקרה מסוים.

5. לא ימונה קצין בודק לערוך בדיקה בעניין שיש לו נגיעה בעבודת חיל המודיעין ושלוחותיו בפקודים, אלא לאחר תיאום עם מפקדת קצין המודיעין הראשי לקביעת סדרים לאבטחת ידיעות מסווגות, העלוות להתגלות במהלך החקירה.

בדיקה גם כשאין חשוד

6. קצין שיפוט בכיר רשאי להחליט על עריכת בדיקה, גם אם עדיין לא נמצא אדם החשוד בביצוע העבירה.

רישום ההחלטה בדבר עריכת בדיקה

תוקף סעיפים 7 עד 11 מה- 8 בדצמבר 2004

7. קיבל קצין שיפוט בכיר תלונה על גבי טופס 630 והחליט על עריכת בדיקה, יירשום את החלטתו על גבי טופס 630 וביומן התלונות וכן ייצרף את כתב המינוי של הקצין הבודק לטופס זה.

8. הוחלף הקצין הבודק, כאמור בסעיף 15 להלן, תירשם עובדה זו בצירוף כתב המינוי החדש בטופס 630.

9. נפתחה בעקבות החלטת קצין השיפוט הבכיר חקירת מצ"ח, יציין קצין השיפוט הבכיר עובדה זו בטופס 630.

הודעה למחלקת הסגל

10. הוגשה התלונה נגד קצין, וקצין השיפוט הבכיר החליט על עריכת בדיקה כאמור לעיל - יעביר הודעה על כך למנהל הקצינים במחלקת הסגל.

11. הוגשה התלונה נגד חוגר בשירות קבע, וקצין השיפוט הבכיר החליט על עריכת בדיקה כאמור לעיל - יעביר הודעה על כך למנהל הנגדים במחלקת הסגל.

12. הודעה כאמור תכלול את פרטיו האישיים של קצין או חוגר, תיאור העבירה שבה הואשם ושם הקצין הבודק.

זרגת קצין בודק

13. קצין בודק, אשר נתמנה על-פי סעיף 4, סעיף משנה ב לעיל, לא יהיה בדרגה נמוכה מדרגת החייל, אשר בקשר לעבירתו עורכים את הבדיקה.

מועד סיום הבדיקה

14. קצין השיפוט הבכיר יקבע בכתב המינוי של הקצין הבודק את המועד לסיום הבדיקה ויוודא שהקצין הבודק יבצע את תפקידו, בזמן הקצר ביותר.

החלפת קצין בודק

תוקף סעיפים 15 ו-16 מה- 8 בדצמבר 2004

15. נבצר מקצין בודק שנתמנה על-פי סעיף 4, סעיף משנה ב לעיל להשלים את בדיקתו, יודיע על כך מייד לקצין השיפוט הבכיר, אשר רשאי למנות קצין בודק אחר במקומו. קצין בודק שנתמנה לסיים בדיקה בה החל קצין בודק אחר, רשאי להשתמש בכל חומר העדויות אשר נגבה כבר על ידי הקצין הבודק שקדם לו בתפקידו.

חקירת גירעונות כספיים

16. דרכי חקירת גירעון כספי ביחידה מפורטות בפ"מ [35.0111](#).

סמכויות קצין בודק והליכי הבדיקה

הזמנת עדים

17. קצין בודק רשאי להזמין כל חייל להופיע בפניו לשם מתן עדות.

תוקף טעיף 18 עד 20 מה- 8 בדצמבר 2004

18. ההזמנה תהיה בכתב, חתומה על ידי הקצין הבודק, ותועבר לחייל באמצעות קצין השלישות של היחידה בה מוצב החייל המוזמן. במקרה דחוף יכולה להימסר הזמנה בעל-פה (ובכלל זה בטלפון), אשר תאושר בכתב לפי הצורך.

19. קצין השלישות היחידתי חייב לוודא מסירת ההזמנה ולנקוט בצעדים הדרושים על מנת לאפשר הופעת החייל המוזמן במועד.

20. הוזמן חייל כאמור ולא הופיע ולא נתקבל בידי הקצין הבודק הסבר סביר לאי-הופעתו, ישלח הקצין הבודק דוח על המקרה לפרקליט הצבאי המתאים.

עד שאינו חייל

21. הזמנות לעובד צה"ל ולכל אדם אחר שאינו חייל וכפוף להוראות חוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955, יישלחו לפי כתובתו האזרחית או לפי כתובת מקום עבודתו של הנ"ל, לפי שיקול דעתו של הקצין הבודק.

22. ההזמנות יישלחו בדואר רשום ובמקרים דחופים יועברו למשטרה הצבאית של המחוז השיפוטי בו פועל הקצין הבודק ויימסרו למוזמן באמצעות המשטרה הצבאית הפועלת באזור מגוריו או עבודתו של המוזמן.

23. סמכותו של הקצין הבודק בקשר לגביית עדות, לרבות הסמכויות המפורטות בסעיפים 26 עד 30 להלן, חלה על כל אדם, אף אם אינו חייל. אך מי שאינו חייל, או מי שאינו כפוף כחייל להוראות חוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955, אין בידי הקצין הבודק לחייבו להיענות להזמנה, כאמור בסעיף 17 לעיל.

24. הקצין הבודק רשאי לבוא אל עד, כאמור, ולגבות עדותו במקום מגוריו או עבודתו או לקבוע עימו מועד ומקום לגביית העדות. עד, כאמור, המתחמק מלהיחקר על ידי הקצין הבודק - צפוי על-פי הוראות טעיף 516 לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955 לעונש מאסר עד שנה.

25. על כל מקרה של התחמקות, כאמור, ישלח הקצין הבודק דוח לפרקליט הצבאי הרלוונטי.

קצין בודק - סמכויות

26. קצין בודק רשאי לגבות עדות מכל אדם שעדותו עשויה, לפי דעתו, לסייע לבירור העובדות והנסיבות של המעשה המהווה עבירה או העבירה הנבדקת, והוא רשאי לחקור את העד ולרשום את דבריו.

תוקף טעיפים 27 עד 93 מה- 25 במאי 88

27. הקצין הבודק יגבה את עדותם של אנשים, שהחשוד הפנה אליהם בעדותו או ביקש כי תיגבה עדותם, זולת אם סבר כי אין צורך בגביית עדויות אלה משום שאינן נוגעות לנושא הבדיקה או שאינן נחוצות למטרת הבדיקה ולחקר האמת; נימוקיו של הקצין יירשמו בפרוטוקול הבדיקה.

28. קצין בודק רשאי, לשם גילוי האמת, ליטול לידיו או לצלם, כפי שימצא למתאים, ראיות מוחשיות או כל חומר או חפץ אחר, וכן לקחת מכל עד את טביעת אצבעותיו או לצלמו. אולם העד רשאי לסרב לדרישת קצין בודק לפי סעיף זה, אם יש בדבר כדי להפלילו או לספק חומר אישום נגד עצמו.
29. קצין בודק, אשר צורכי בדיקה מחייבים אותו לעיין במסמכי רישום אפסנייה, הנמצאים במטכ"ל-אט"ל או ליטול אותם - יודיע על כך למטכ"ל-אט"ל-ענף הביקורת והבקרה.
30. בכל מקרה שהוצאת מסמכי הרישום המקוריים אינה רצויה, מוסמך רע"ן הביקורת במטכ"ל-אט"ל, להורות על הכנת העתקי מסמכים כנ"ל. העתקים אלה יאושרו בהתאם להוראות סעיף 485 לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955.

חובה להעיד דברי אמת

31. עד הנחקר על ידי הקצין הבודק חייב לומר דברי אמת. הוא חייב להשיב על כל שאלה שנשאל בתהליך הבדיקה, ובלבד שאין בתשובה כדי להפלילו.

פרוטוקול הבדיקה

32. קצין בודק יערוך פרוטוקול על כל פעולה שעשה לצורך בדיקה.
33. קצין בודק ירשום כל עדות כפי שניתנה, לרבות כל התשובות על שאלותיו.
34. משנרשמה כל עדות כזאת בכתב, תיקרא בפני האדם שנחקר, והלה יתבקש לחתום עליה, ואם לא ידע קרוא וכתוב, יתבקש לטבוע בה את בוהנו.
35. הקצין הבודק יחתום על יד כל חתימה או טביעת בוחן של העד.
36. אם יסרב העד לחתום על ההודעה או לטבוע בה את בוהנו, ירשום הקצין הבודק הערה בשולי העדות הכתובה, כי מוסר ההודעה סירב לחתום עליה או לטבוע בה את סימנו ומה סיבת סירובו, אם בירר אותה.
37. לא יודע העד עברית, תתנהל גביית עדותו בשפה המובנת לעד על ידי הקצין הבודק או באמצעות מתורגמן. רישום העדות ייעשה בשפה בה היא נמסרה. המתורגמן יתרגם את העדות לעברית, והקצין הבודק ירשמה גם בעברית. לאחר מכן יאשר המתורגמן את נכונות התרגום בחתימתו, והעדות המקורית תיחתם על ידי העד, המתורגמן והקצין הבודק, לאחר שהוקראה לעד.
38. קצין בודק ירשום בכל מקרה את תאריך שחרורו של הנאשם מהשירות הסדיר או משירות המילואים הפעיל אשר בו עבר את העבירה (בין אם שוחרר כבר ובין אם הוא ממשיך עדיין בשירות) ויציינו בפרוטוקול הבדיקה.

אי-כפיפות לדיני ראיות

39. הקצין הבודק אינו כפוף בבדיקתו לדיני הראיות הנהוגים בבתי הדין הצבאיים, והרשות בידו לקבל ראיות לפי שיקול דעתו.

בלמ"ס

33.0304
פקודות מטכ"ל, 1 אפר' 62

עדות בפני קצין אחר

40. קצין בודק שאינו יכול מכל סיבה שהיא לגבות עדותו של אדם, רשאי להסמיך בכתב קצין אחר לגבות עדות זאת; פגם בכתב ההסמכה אין בו כדי לפסול את העדות שנגבתה כאמור.
41. דין הקצין שהוסמך כדין קצין בודק לעניין אותה עדות, ודין העדות לפניו - כדין העדות לפני הקצין הבודק.

חומר בדיקה שלא נגבה על ידי הקצין הבודק

42. נתקבל חומר חקירה או בדיקה על ידי אדם המוסמך לערכם לפי חוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955 או לפי כל דין אחר, רשאי קצין בודק להשתמש בו כחומר לבדיקתו, ודין אותו חומר כאילו נתקבל על ידו במישרין.

חשוד שנעצר

43. חשוד שנעצר - חייב הקצין הבודק להודיע לו מה החשד נגדו. כן רשאי הקצין הבודק לצלמו ולקחת את טביעות אצבעותיו, ככל שיידרש, לצורכי החקירה.

אזהרת חשוד

44. לא יגבה קצין בודק עדותו של אדם שהוא סבור כי יש מקום להאשימו בעבירה, ולא יקבל ממנו אמרה אלא לאחר שהזהירו, בשפה שהחשוד שומע ובמילים פשוטות, ולאחר שראה שהאזהרה הובנה על ידיו.

נוסח האזהרה

45. וזאת האזהרה: "אתה חשוד בביצוע עבירה פלונית. האם ברצונך לומר דבר בקשר לעבירה האמורה? אין אתה חייב לומר דבר, אם אין רצונך בכך, ואולם כל מה שתאמר יירשם ויכול לשמש ראיה במשפטך".
46. חשוד המביע רצונו למסור אמרה, ויש ביזו להעלותה על הכתב בעצמו, יכתוב אותה בעצמו - לאחר שהוזהר כאמור ובשפה שיבחר לו.
47. חשוד המוסר אמרה בעל-פה, ירשום בפניו הקצין הבודק בנוכחותו את דבר האמרה שהזהירו ואת אמרתו כלשונה, בשפה שנמסרה, יקרא את הדברים לפניו, יתן לו הזדמנות לתקנם ויחתימו עליהם. סירב מוסר האמרה לחתום, ירשום הקצין הבודק את דבר הסירוב. נמסרה האמרה בשפה שאין הקצין הבודק שומעה, תירשם כלשונה בידי מי שהקצין הבודק ימנה לשם כך.

אזהרת חשוד המביע רצונו למסור אמרה

48. חשוד או עציר המביע רצונו למסור אמרה, יזהירו הקצין הבודק תחילה; נמסרה האמרה בטרם היה סיפק בידי הקצין הבודק להזהירו, או טרם הגיע הקצין הבודק למסקנה כי יש מקום להאשימו בעבירה ותוך כדי מסירת האמרה הגיע למסקנה זו - יזהירו בהזדמנות הראשונה.

איסור חקירה

49. חשוד או עציר המוסר אמרה, לא ייחקר על ידי הקצין הבודק ולא יישאל אלא שאלות הדרושות להבהיר את אמרתו.

אמרת חשוד כשיש חשודים אחדים

50. היו חשודים אחדים בעבירה אחת ומסר אחד מהם אמרה, מותר להביאה לידיעת החשודים האחרים, ובלבד שלא יידרשו להשיב או להגיב. רצה אחד מהם להשיב או להגיב, יזהירו הקצין הבודק תחילה.

עדות שקר בפני קצין בודק

51. חייל שהעיד ביודעין עדות שקר לפני קצין בודק, דינו על-פי סעיף 112 לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955, מאסר עד שנתיים.

עדויות סותרות

52. חייל שבעדותו בפני בית-דין צבאי סתר בפרט חשוב עדות קודמת שהעיד לפני בית-דין צבאי אחר או לפני כל בית משפט אחר או לפני שופט חוקר או קצין בודק, או שבעדותו לפני שופט חוקר סתר בפרט חשוב עדות קודמת שהעיד לפני קצין בודק, והוכח לבית-הדין, כי עשה זאת בכוונה להונות את מי שלפניו ניתנה עדות מן העדויות כאמור, דינו - על-פי סעיף 113 לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955 מאסר עד שנתיים, ואין חשיבות את מי ממקבלי העדויות התכוון הנאשם להונות.

ביזיון בית-הדין לגבי קצין בודק

53. חייל שעבר על אחת מהעבירות המפורטות להלן:

א. הוזמן כדין לפני הקצין הבודק ולא התייצב, או התייצב אך עזב לפני שקיבל רשות לעשות כן, ולא הראה סיבה מספקת להיעדרו.

ב. נדרש כדין על ידי הקצין הבודק להמציא מסמך שברשותו, ובמיד לא המציאו.

ג. בהיותו עד בפני הקצין הבודק, לא השיב על שאלה שנדרש כדין להשיב עליה, או השיב ביחדין תשובה מתחמקת.

ד. ביזה את הקצין הבודק על ידי נקיטת לשון מעליבה או מאיימת, ייאשם בעבירה לפי סעיף 109 לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955.

סיום הבדיקה

54. קצין בודק שנתמנה כאמור בסעיף 4 סעיף משנה ב לעיל, יעביר את חומר הבדיקה (כולל העדויות, המוצגים ופרוטוקול הבדיקה) מייד לאחר סיומה לידי קצין השיפוט הבכיר שמינה אותו.

תוקף סעיף 55 מה- 8 בדצמבר 2004

55. קצין בודק שנתמנה כאמור בסעיף 4, סעיף משנה ג לעיל, יפעל כאמור בסעיף 74 להלן.

56. קצין שיפוט בכיר או מפקד יחידת מצ"ח לא יעביר תיק בדיקה בעניין הנוגע לעבודת חיל המודיעין ושלוחותיו בפקודים, אלא לאחר תיאום עם קב"ט חמ"ן וכן לא יעביר תיק בעניין בעל רגישות מיוחדת אלא לאחר תיאום עם אמ"ן-מחב"ס - כל זאת לשם קביעת סדרים לאבטחת ידיעות מסווגות שהתגלו במהלך החקירה.

57. חומר הבדיקה שערך קצין השיפוט הבכיר בעצמו או כל חומר שקיבל אותו כאמור בסעיף 54 לעיל, והעתק מאושר של גיליון ההתנהגות (טופס 201) - יועברו לידי הפרקליט הצבאי רלוונטי.

חקירת המשטרה הצבאית (מצ"ח)

אימתי חייבים להעביר את הבדיקה לידי מצ"ח

תוקף סעיפים 58 עד 61 מה- 8 בדצמבר 2004

.58

א. במקרה של מות חייל, אם יש סיבה להניח שמותו לא נגרם בקרב, ולא כתוצאה ממחלה, או שמותו נגרם בעת ביצוע עבירה, או שהחייל מת במעצר, במחבוש, במאסר או בהיותו מאושפז בבית חולים לחולי נפש - מפקד היחידה שבה מוצב החייל חייב להודיע על כך למצ"ח. הבדיקה תיערך על ידי מצ"ח; קצין שיפוט בכיר לא ימנה קצין בודק ולא יערוך את הבדיקה בעצמו. ואולם, במקרה בו נסיבות האירוע אינן בעלות זיקה לשירותו הצבאי של המנוח, לא תיפתח חקירת מצ"ח.

ב. חייל בסעיף 58 סעיף משנה א ובסעיפים 59 ו- 61 - לרבות גדנ"עי במהלך שירות בגדנ"ע בצבא ההגנה לישראל ושומר, אלא אם קבע מפקד מצ"ח, באישור הפרקליט הצבאי הראשי, כי אין זיקה בין מותם של הגדנ"עי או השומר לבין הימצאותם במסגרת צבאית.

59. על אף האמור בסעיף 58 לעיל, חייל שמת או שנפצע כתוצאה מתאונת דרכים או מתקלה, שאירעו במהלך פעילות מבצעית - ייחקרו נסיבות המקרה בתחקיר צבאי, בהתאם להוראות סעיף 539א לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955. ממצאי התחקיר ומסקנותיו יובאו לפני האלוף שבמרחבו, או שבתחומי אחריותו אירע האירוע נשוא התחקיר. חומר התחקיר יימסר גם לפצ"ר או לנציגו, אלא אם הפעילות המבצעית הייתה בתקופת לחימה והמוות או הפגיעה היו מאש אויב, והפצ"ר או נציגו לא ביקשו כי חומר התחקיר יימסר אף לעיונם.

60. מצא הפצ"ר או סגנו כי חומר התחקיר מעלה חשד לביצוע עבירה, המצדיק בדיקה או חקירה על ידי גוף חוקר, רשאי הוא, לאחר שנועץ בקצין בדרגת אלוף, לפחות, להורות בכתב, לגוף חוקר, לפתוח בבדיקה או בחקירה, בהתאם לאמור בסעיף 539א לחוק השיפוט הצבאי; אין בסעיף זה או בסעיף 59 לעיל, כדי לגרוע מסמכותו של הפצ"ר או סגנו להורות על חקירת האירוע, ללא קשר לקיומו של התחקיר המבצעי.

61. ניסה חייל להתאבד או קיים חשד סביר כי פציעתו נגרמה מביצוע עבירה של חייל או אזרח כאמור בפ"מ [38.0102](#), יזמין מייד מפקד היחידה את יחידת מצ"ח המתאימה לעריכת החקירה. חקירת נסיבות ניסיון התאבדות תיפתח שעה שקיימת זיקה בין הניסיון האובדני לשירותו הצבאי של החייל. מקרים אחרים לא ייחקרו, בכפוף לאישורו של פרקליט צבאי.

תוקף סעיף 62 מה- 15 במארס 92

62. כאשר קיים יסוד לחשוד כי נעברה אחת מן העבירות המפורטות להלן, לא ימנה קצין שיפוט בכיר קצין בודק ולא יערוך את הבדיקה בעצמו, אלא יעביר את התלונה ואת יתר החומר שבידו לעריכת בדיקה, ליחידת מצ"ח, אשר בתחומה נעברה העבירה:

א. עבירות על-פי חוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955 (להלן: "החוק") כמפורט להלן:

(1) בגידה, לפי סעיף 43 בחוק;

(2) עזרה לאויב, לפי סעיף 44 בחוק;

(3) התנהגות מחפירה בקשר לפעולות צבאיות, לפי סעיף 45 בחוק;

(4) מרידה, לפי סעיף 46 בחוק;

בלמ"ס

33.0304
פקודות מטכ"ל, 1 אפר' 62

- (5) מתן יד למרידה לפי סעיף 47 בחוק;
- (6) הסתה למרי, לפי סעיף 50 בחוק;
- (7) זריעת בהלה או ייאוש בין חיילים, לפי סעיף 51 בחוק;
- (8) תעמולה הפוגעת במשטר צבאי או במשמעת הצבא, לפי סעיף 53 בחוק;

תוקף סעיף קטן 9 מה- 8 בדצמבר 2004

- (9) גילוי ידיעות, לפי סעיף 57 בחוק, ובלבד שהמדובר בגילוי מכוון או תוך התרשלות חמורה של ידיעות בסיווג "סודי" ומעלה;
- (10) אלימות כלפי מפקד, לפי סעיף 59 בחוק, שכתוצאה ממנה נגרמה פגיעתו של המפקד;
- (11) אלימות כלפי ממלא תפקיד לפי סעיף 60 בחוק כאשר ממלא התפקיד הוא שוטר צבאי;
- (12) אלימות כלפי ממלא תפקיד לפי סעיף 60 לחוק שכתוצאה ממנה נגרמה פגיעתו של ממלא התפקיד;
- (13) אלימות כלפי חייל, לפי סעיף 61 בחוק, שגרמה לפגיעתו, או לחבלה שפגעה בכושר עבודתו לתקופה ארוכה משבעה ימים, וכל מקרה של אלימות כלפי חייל, שבו נגרמה חבלה חמורה;
- (14) איום ועלבונות כלפי מפקד, לפי סעיף 62 בחוק, כשהאיום נעשה תוך שימוש בנשק חם או קר;
- (15) איום על ממלאי תפקיד, לפי סעיף 63 בחוק, כשהאיום נעשה תוך שימוש בנשק חם או קר;
- (16) התעללות, לפי סעיף 65 בחוק;
- (17) שררה כלפי פקודים, לפי סעיף 67 בחוק;
- (18) חריגה מסמכות עד כדי סיכון ביטחון המדינה, לפי סעיף 73 בחוק;
- (19) ביזה, לפי סעיף 74 בחוק;
- (20) אינוס, לפי סעיף 75 בחוק;

תוקף סעיפים קטנים 21 עד 22 מה- 8 בדצמבר 2004

- (21) השמדת רכוש או גרימת נזק לרכוש, כאמור בסעיף 76 בחוק, כשערך הרכוש שהושמד או ניזוק עולה על הסכום הכולל שבסמכות מפקד חטיבה להורות על מינוי קב"ד, כמפורט בהוראת קבע אט"ל 5.09 (על-פי פ"מ [52.0301](#));
- (22) הוצאת רכוש מרשות הצבא, לפי סעיף 77 בחוק, כשערך הרכוש שהוצא עולה על הסכום הכספי שבסמכות טיפולו של מפקד חטיבה, כאמור בסעיף משנה (א) (21) לעיל;
- (23) הוצאת נשק מרשות הצבא, לפי סעיף 78 בחוק;

בלמ"ס

בלמ"ס

33.0304
פקודות מטכ"ל, 1 אפר' 62

תוקף סעיף קטן 24 מה- 29 בדצמבר 2005

(24) אי-שמירת רכוש צבאי, לפי סעיף 80 בחוק; כאשר העבירה היא התרשלות בשמירה על נשק, כהגדרתו בחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955 ועל מכשירי קשר ואופטיקה, שסוגם הביטחוני "סודי" או "סודי ביותר";

(25) גניבה מחייל, לפי סעיף 84 בחוק, כאשר ערך הרכוש שנגנב עולה על סכום של 10 משכורות של טוראי בשירות חובה;

תוקף סעיף קטן 26 מה- 29 ביוני 2004

(26) שימוש בלתי-חוקי בנשק, לפי סעיף 85 בחוק, כשמדובר באחד מן המקרים המפורטים להלן:

(א) פציעת אדם;

(ב) איום בנשק;

(ג) יצירת סיכון מכוון לאדם על ידי הפניית קנה הנשק לעברו או בסמוך אליו, בנסיבות מחמירות, כגון: טעינת הנשק, דריכתו, פתיחת הנצרה, לחיצה על ההדק, בין שאחת מפעולות אלה נעשתה - על ידי החייל או אחר - לפני הפניית קנה הנשק, ובין לאחר מכן;

(ד) ירי שלא כדין בנשק (כגון: מטווח פרטי, ירי "פילטרים").

(27) קבלת תפקיד במרמה, לפי סעיף 97 בחוק;

(28) שחרור במרמה, לפי סעיף 98 בחוק;

(29) פטור משירות ביטחון במרמה, לפי סעיף 99 בחוק;

תוקף סעיף קטן 30 מה- 15 במארס 92

(30) הטלת מום, לפי סעיף 100 בחוק; ובלבד שכתוצאה מהטלת המום, נפגע כושר העבודה של החייל לתקופה העולה על שבעה ימים;

(31) עדות שקר בבית-דין, לפי סעיף 111 בחוק;

(32) עדות שקר שלא בבית-הדין, לפי סעיף 112 בחוק;

(33) עדויות סותרות, לפי סעיף 113 בחוק;

(34) סירוב להיבדק לשם גילוי החזקה בסם מסוכן או שימוש בו לפי סעיף 127 א בחוק;

תוקף סעיף קטן 35 מה- 29 בדצמבר 2005

(35) אי-קיום הוראות המחייבות בצבא, לפי סעיף 133 לחוק; ובלבד שכתוצאה מאי-קיום ההוראות, אבד או נגנב נשק.

ב. עבירות על-פי פקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש), התשל"ג-1973.

בלמ"ס

תוקף טעיפי משנה ג עד ה מה- 8 בדצמבר 2004

ג. כל עבירה לפי חוק העונשין, התשל"ז-1977, שאין לה מקבילה צבאית בחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955; ואולם במקרה בו נסיבות העבירה אינן בעלות זיקה לשירותו של החייל, לא תיפתח חקירת מצ"ח, בכפוף לאישורו של פרקליט צבאי.

ד. הונאה בכרטיסי חיוב לפי חוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986, כאשר נעשה בכרטיס שימוש בפועל בסך העולה על סכום של חמש משכורות טוראי בשירות חובה.

ה. חקירת תאונות דרכים, כמפורט בפ"מ [58.0214](#).

החלטה שלא לערוך חקירה

תוקף טעיפים 63 עד 65 מה- 8 בדצמבר 2004

63. על אף האמור בסעיף 62 לעיל, רשאי מפקד חוליית מצ"ח, בהסכמת פרקליט צבאי, שלא לערוך חקירת מצ"ח, אם אין לדעתו הצדקה עניינית לעשות כן. מפקד יחידת מצ"ח מרחבית, בהסכמת פרקליט צבאי, רשאי לסגור תיק חקירה שנפתח ביחידתו, אם סבר כי אין הצדקה עניינית להמשיך החקירה.

הוראות מיוחדות לבדיקה על ידי מצ"ח

64. הפצ"ר או פרקליט צבאי רשאים להורות על עריכת בדיקה על ידי מצ"ח, אף אם המקרה אינו בין אלה המפורטים בסעיפים 58 עד 62 לעיל.

65.

א. מפקד הפיקוד או מפקד הזרוע רשאים להמליץ בפני הפצ"ר כי על אף האמור בסעיף 58 לעיל, לא תיערך בדיקה על ידי מצ"ח במקרה מוות, ומקרה זה ייחקר על ידי וועדת חקירה בהתאם להפ"ע [2.0715](#).

ב. סבר הפצ"ר שאין לאמץ המלצה של דרג פיקודי כאמור, לא יקבל החלטה על עריכת חקירת מצ"ח בטרם נועץ עם הרמטכ"ל או עם סגנו.

ג. החליט הפצ"ר כי מקרה ייחקר על ידי וועדת חקירה, כאמור בסעיף משנה א, יועברו תיק החקירה וממצאיה לעיונו של פרקליט צבאי, אשר יהיה רשאי, בהתבסס על ממצאי הוח"ק להורות, בין היתר, על העברת העניין לחקירת מצ"ח.

תוקף טעיפים 66 עד 67 מה- 15 במארס 92

פנייה לפרקליט - רשות

66. במקרים המפורטים בסעיף 20 וסעיף 25 לעיל חייב מפקד מצ"ח לפנות לפרקליט צבאי, כאשר נסיבות המקרה מחייבות זאת, לדעתו.

רשות להעביר תלונה לבדיקה למצ"ח

67. בנוסף למקרים הנזכרים בסעיפים 58 עד 62 לעיל, רשאי קצין שיפוט בכיר להעביר לבדיקה למצ"ח כל עבירה, אשר אינה מן העבירות המנויות לעיל. מפקד יחידת מצ"ח אליו הועברה תלונה כאמור לבדיקה, רשאי להחזירה, אם לדעתו אין המקרה מצריך חקירת מצ"ח. הוחזרה תלונה כאמור, יפעל קצין השיפוט הבכיר על-פי סעיפים 1 עד 16 לעיל.

חקירה לפי יוזמת מצ"ח

בלמ"ס

33.0304
פקודות מטכ"ל, 1 אפר' 62

תוקף סעיף 68 מה- 8 בדצמבר 2004

68. מצ"ח רשאית לפתוח בחקירה גם ביוזמתה היא. נפתחה החקירה ביוזמתה של מצ"ח, במקרים שאינם מנויים בסעיפים 58 עד 62 לעיל, רשאי מפקד יחידת מצ"ח מרחבית, להורות על סגירתה, אם סבר שאין הצדקה עניינית להמשך החקירה.

תוקף סעיפים 69 עד 71 מה- 15 במארס 92

69. למרות האמור לעיל, מצ"ח תפתח בחקירה נגד קצין בדרגת סא"ל ומעלה (להלן: "קצין בכיר"), רק לאחר שמפקד מצ"ח או סגנו יועצו עם הפרקליט הצבאי הראשי או עם קצין המשטרה הצבאית הראשי.

70. האמור בסעיף 69 לעיל אינו חל במקרים המפורטים להלן:

א. כאשר חקירת מצ"ח נגד הקצין הבכיר נפתחה ביוזמתו, בעקבות דיווח או פנייה שלו למצ"ח (כגון: דיווח הקצין על אובדן נשק).

ב. כאשר החקירה נערכת בקשר למקרה מוות בתאונה.

71. במקרים המנויים בסעיף 70 ובכל מקרה, כאשר לפי סעיף 69 הייתה התייעצות עם קצין המשטרה הצבאית הראשי, ידווחו מפקד מצ"ח או סגנו לפרקליט הצבאי הראשי על פתיחת חקירה נגד הקצין הבכיר.

תוקף סעיף 72 מה- 8 בדצמבר 2004

72. נושא חקירות משותפות מצ"ח-מלמ"ב ומצ"ח-משטרת ישראל יפורט בהוראות המקצועיות של הקמצי"ר.

בדיקת עבירה נוספת או אחרת

תוקף סעיפים 73 עד 89 מה- 15 במארס 92

73. התברר בשעת חקירת מצ"ח, בעקבות העברת תלונה לבדיקה, כי עלול להיות בחומר המועבר הוכחה על עבירה אשר אינה אחת מן העבירות המפורטות לעיל או עבירה נוספת, תשלם מצ"ח את הבדיקה גם לגבי העבירה האחרת כאמור.

סיום חקירת מצ"ח

74. חוקר מצ"ח שסיים בדיקה יעביר את תיק הבדיקה לידי מפקד יחידת המצ"ח המרחבית, שנקבע כקצין השיפוט הבכיר שאליו יש להעביר את החומר על-פי חוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955. מפקד יחידת מצ"ח יעביר את תיק הבדיקה לפרקליט הצבאי הנוגע בדבר. מוצגים שנתקבלו בעת הבדיקה, ושלא ניתן לצרפם לתיק הבדיקה, יישמרו במצ"ח.

75. במקרים בהם חוקרת מצ"ח לפי פ"מ [52.0301](#), יועבר החומר, במישרין, לפרקליט הצבאי המתאים.

76. העתק אחד מן הדוח המסכם יועבר, בכל מקרה, למפקדיהן של כל אותן היחידות שלגבי החייל המוצב בהן, התנהלה הבדיקה.

העמדה לדין על ביצוע עבירה

בלמ"ס

77. החליט פרקליט צבאי, על סמך חומר הבדיקה, להעמיד חייל לדין, רשאי הפרקליט לפעול לפי פ"מ 33.0301.

סמכויות פרקליט צבאי

עניין שבסמכויות בית דין צבאי מיוחד

78. הגיעה לפרקליט צבאי תלונה שהיא בסמכותו של בית דין צבאי מיוחד, או קיבל תלונה בצירוף חומר בדיקה, וחומר הבדיקה מראה שהעניין הוא בסמכותו של בית דין צבאי מיוחד - יעבירנה לפרקליט הצבאי הראשי.

העברת תלונה לפרקליט צבאי

79. פרקליט צבאי רשאי להורות כי תלונה תועבר אליו ללא עריכת בדיקה או תוך כדי בדיקתה.

תלונה שקיבל פרקליט צבאי

80. קיבל פרקליט צבאי תלונה בהתאם לסעיף 78 לעיל או בדרך אחרת וסעיף 77 אינו חל עליה, יכול הוא לעשות אחת מהפעולות המפורטות להלן:

- א. להורות על עריכת בדיקה או על סיומה על ידי אותו קצין בודק או על ידי קצין בודק אחר, לפי העניין.
- ב. לבטל את התלונה.
- ג. להורות כי התלונה תובא לדין משמעתי, כאמור בסעיף 151 לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955.
- ד. להורות לתובע צבאי להגיש כתב אישום על סמך התלונה גם ללא עריכת בדיקה בה.

חומר בדיקה שקיבל פרקליט צבאי

81. קיבל פרקליט צבאי תלונה בצירוף חומר בדיקה, כאמור בסעיפים 17 עד 79 לעיל, שסעיף 77 לעיל אינו חל עליה, יכול הוא לעשות אחת מהפעולות המפורטות להלן:

- א. להחזיר את חומר הבדיקה לקצין השיפוט הבכיר או למפקד יחידת מצ"ח לשם השלמתו או לוודא בכל דרך אחרת השלמת חומר הבדיקה, אם לדעתו הוא טעון השלמה.
- ב. לבטל תלונה, אם לדעתו אין חומר הבדיקה מניח, מכל סיבה שהיא, מקום לעריכת כתב אישום.
- ג. להורות כי התלונה תובא לדין משמעתי, כאמור בסעיף 151 לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955.
- ד. להורות לתובע צבאי להגיש כתב אישום על סמך חומר הבדיקה.

חומר בדיקה ללא תלונה

82. קיבל פרקליט צבאי חומר בדיקה, כאמור בסעיפים 17 עד 76 לעיל, בלי שצורפה אליו תלונה, יכול הוא לעשות אחת מהפעולות המפורטות להלן:

- א. להחזיר את חומר הבדיקה לקצין השיפוט הבכיר או למפקד יחידת מצ"ח לשם השלמתו או לוודא בכל דרך אחרת השלמת חומר הבדיקה, אם לדעתו הוא טעון השלמה.

בלמ"ס

33.0304
פקודות מטכ"ל, 1 אפר' 62

- ב. לסגור את התיק ללא נקיטת צעדים משפטיים.
- ג. להורות על הגשת תלונה והבאתה לדין משמעתי בפני קצין שיפוט.
- ד. להורות לתובע צבאי להגיש כתב אישום על סמך חומר הבדיקה.

הוראות לתובע צבאי

- 83. החליט פרקליט צבאי להגיש כתב אישום, יעביר לתובע הצבאי את התלונה ואת חומר הבדיקה (חומר בדיקה בסעיף זה - לרבות חומר חקירה אחר שנגבה על-פי כל דין), אם נערכה כזאת, ויורה לו על איזו עבירה או עבירות יובא הנאשם לדין.
- 84. הפרקליט הצבאי יכול להורות לתובע הצבאי, להגיש כתב אישום על סמך חומר בדיקה, אף אם לא צורפה לחומר הבדיקה תלונה נגד הנאשם או אם התלונה שצורפה מתייחסת לעבירה שונה מהאשמה שיש לה, לדעת הפרקליט, בסיס בחומר הבדיקה.

החזרת תלונה לדין משמעתי

- 85. נמחק.

תוקף סעיף 86 מיום 25 במאי 2011

- 86. אם התנהלה בדיקה עקב החלטת קצין שיפוט בכיר להעביר תלונה לבית דין צבאי, אף שהוא מוסמך לדון בה, או על פי בקשתו של נאשם, וראה הפרקליט הצבאי, כי העבירה נתונה וראויה לדין משמעתי, רשאי הוא להורות שהתלונה תידון בדין משמעתי על ידי מפקדו של קצין השיפוט שאליו הוגשה בקשת הנאשם, או על ידי קצין שיפוט בכיר אחר שקבע הפרקליט.

סגירת תיק

- 87. הייתה חוות דעתו של הפרקליט כי חומר הבדיקה מצדיק את סגירת התיק, יחזיר הפרקליט את התיק למפקד יחידת מצ"ח או לקצין השיפוט הבכיר, לפי המקרה, אשר ינהג לפי חוות דעת זאת.

ערעור על החלטת פרקליט צבאי

- 88. היה קצין השיפוט הבכיר סבור שחומר הבדיקה, כפי שנאסף על ידי הקצין הבודק, אינו מצדיק את מסקנת הפרקליט כאמור בסעיף 86 לעיל, יעביר את התיק, בצירוף נימוקיו, לחוות דעתו של הפרקליט הצבאי הראשי.
- 89. הפרקליט הצבאי הראשי יחווה דעתו על החומר, לאחר עיון בו, ויחזיר את התיק לקצין השיפוט הבכיר, אשר ינהג לפי חוות הדעת.

העברה של חוות דעת החקירה לאגף השיקום

תוקף סעיף 90 מה- 8 בדצמבר 2004

- 90. הפרקליט הצבאי יעביר העתק מחוות דעתו הסופית לגבי בדיקה בעניין פציעה או מוות של חייל, כמשמעותו בסעיף 58, סעיף משנה ב לעיל, לאגף השיקום במשרד הביטחון ולאכ"א-ראש מחלקת הנפגעים.

רישום העברת תלונה ביומן התלונות

בלמ"ס

תוקף טעיפים 91 עד 95 מה- 15 במארס 92

91. אם תלונה מצורפת לחומר הבדיקה, תירשם ביומן התלונות כל העברת החומר לפי האמור בסעיף זה.

סמכויות הפרקליט הצבאי הראשי

92. סמכויותיו של פרקליט צבאי, המפורטות בסעיף זה, נתונות גם לפרקליט הצבאי הראשי שקיבל תלונה או חומר בדיקה, אולם הפרקליט הצבאי הראשי שקיבל תלונה יוכל, במקום לפעול כאמור לעיל, להודות על עריכת חקירה מוקדמת אף אם כבר נערכה בדיקה באותה תלונה. הגיעה אליו תלונה על עבירה שדינה מוות ולא החליט לבטלה - יורה בכל מקרה על עריכת חקירה מוקדמת.

חומר בדיקה הנוגע לגירעון כספים

93. הזכות לערער על החלטת הפרקליט הצבאי לסגור תיק, המפורטת בסעיפים 87 ו-88 לעיל, נתונה, לגבי חומר בדיקה הנוגע לגירעון כספים (ראה פ"מ [35.0111](#)), גם לראש אגף התקציבים במשרד הביטחון.

מינוי שופט חוקר

94. הורה הפרקליט הצבאי הראשי על עריכת חקירה מוקדמת, יודיע על כך לנשיא בית הדין הצבאי לערעורים, אשר ימנה שופט צבאי משפטאי לעריכתה.

סדרי החקירה המוקדמת

95. סדרי החקירה המוקדמת יהיו כמפורט בסעיפים 283 עד 298 לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955.

הודעות למחלקת הסגל ולבקו"ם

תוקף טעיף 96 מה- 8 בדצמבר 2004

96. הודעות על חקירות המתנהלות נגד קצינים ונגד חוגרים יועברו למחלקת הסגל - לגבי קצינים (קבע וחובה) ונגדים בקבע ולבקו"ם - לגבי חוגרים בחובה, בהתאם לפ"מ [33.0332](#).